

Alba Radar

Lakossági közvélemény-kutatási program Székesfehérváron

21. hullám

A személyi jövedelemadó 1 százalékának felajánlási hajlandósága

- ÁROP 1.1.14-2012-2012-0009 projekt keretén belül -

2014. április 9.

Készítette: Turzó-Németh A. Violetta és Macher Judit

nemetha.violetta@echomail.hu

macher.judit@echomail.hu

www.echoinn.hu

ECHO SZOCIOLÓGIAI
KUTATÓINTÉZET

A kutatás háttere és módszertana

Az Echo Szociológiai Kutatóintézet az Echo Nonprofit Network HDA („Helyi Demokácia Audit”) programjának keretén belül rendszeres társadalomtudományi kutatással vizsgálja a székesfehérvári helyi demokrácia helyzetét. A helyi demokratikus deficit alakulásán túl évek óta vizsgáljuk a lakosok önkormányzattal, az önkormányzati munkával, döntésekkel való elégedettségét is valamint az iskolai demokrácia alakulását. A korábbi kutatási eredmények alapján a jövőben fontos fejlesztési irány a döntéshozók munkájának szakmai támogatása a lakossági vélemények szervezett formában történő feltárásával. Az Alba Radar program éppen erről szó, gyors és olcsó lakossági adatfelvételek (jellemzően telefonos vagy on-line survey kutatások) lebonyolításával egy-egy aktuális közéleti vagy várospolitikai vagy fejlesztési kérdésben megismerni a lakosok álláspontját még a döntés meghozatala előtt és a véleményeket, kutatási eredményeket, úgymint a lakosság álláspontját rendszerezett formában megismertetni a város vezetőivel, döntéshozó testületeivel, szakbizottságaival.

Az első Alba Radar adatfelvételle 2010. júniusában került sor, azóta igyekszünk havonta vagy kéthavonta újra lebonyolítani a kutatást. A 21. hullámra 2014. március 20. és április 4. között került sor, az Echo Innovációs Műhely adatfelvételi részlege 300 fős reprezentatív telefonos kutatást végzett Székesfehérvár felnőtt lakossága körében ebben a hónapban is. A válaszmegtagadásokból fakadó kismértékű torzulásokat többszemponútú matematikai súlyozás segítségével korrigáltuk. A beszámolóban közölt adatok kor és nem szerint reprezentálják a város felnőtt lakosságát. A mintavételi hiba jelen kutatás esetén +/- 3-5 százalék. A kérdőívből kinyerhető empirikus adatokat kódolás után számítógépen rögzítettük és ellenőriztük. Az adatelemzést SPSS programmal végeztük.

A mostani Alba Radar kutatás a lakosság versekkel kapcsolatos attitűdjeit, az SZJA 1 százalékos felajánlásával kapcsolatos terveket, a pályakezdő fiatalok munkához jutási lehetőségeit, valamint a Fehérvári Civil Központ ismertségét tárta fel. A korábbi kutatási eredmények és vizsgált témák elérhetők a www.echosurvey.hu honlapon.

Az adó 1 százalékának felajánlási lehetőségéről való tájékozottság

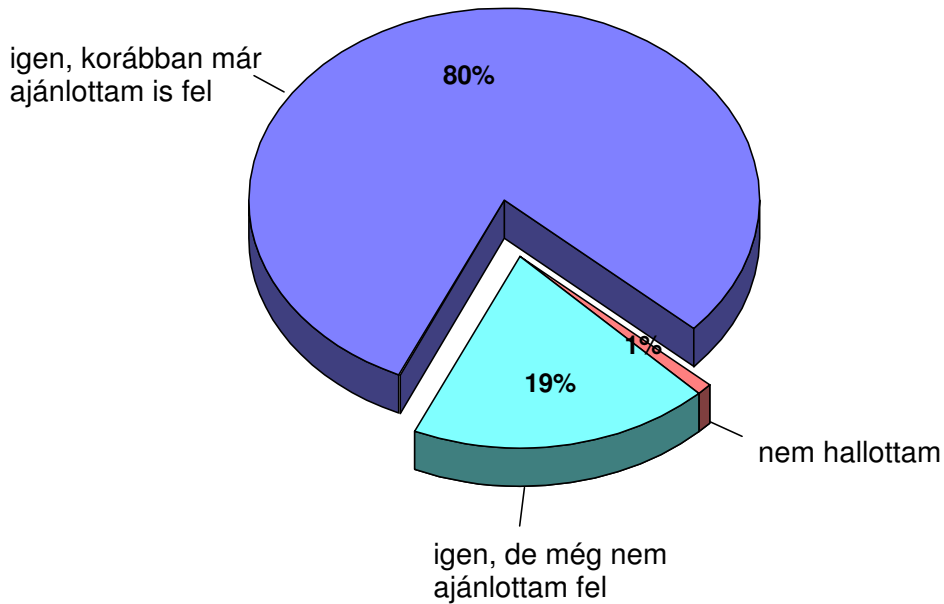
A Magyarországon adózó magánszemélyeknek és vállalkozásoknak lehetősége van, hogy befizetett jövedelemadójuk 1 százalékát valamely nonprofit szervezetnek, újabb 1 százalékát pedig valamelyik egyháznak címezzék. Ezen lehetőség megteremtésével a törvényalkotóknak az volt a célja, hogy az adófizető a befizetett adójának legalább egy részét arra a területre irányíthassa, amelynek szerinte erre a legnagyobb szüksége van. Alapja a személyi jövedelemadó meghatározott részének az adózó rendelkezése szerinti felhasználásáról szóló 1996. évi CXXVI. törvény.

Minden évben a magánszemélyek jövedelemadó-bevallásának beadási határidejéig – az adóbevallás benyújtásának időpontjától függetlenül – az adózó az adóhatósághoz eljuttatott rendelkező nyilatkozaton a támogatni kívánt szervezet vagy egyház kódszámának feltüntetésével rendelkezik arról, hogy a költségvetés, az általa befizetett adó 1 százalékát mire fordítsa. A rendelkezés tehát az adózónak nem többletköltség, de legalább pénzének egy részéről tudhatja, hogy hová kerül és mire fordítják.¹ Kutatásunk részeként a civil szervezeteknek tett felajánlási szándékot mértük fel Székesfehérvár felnőtt lakossága körében.

A fehérvári lakosság 99 százaléka hallott már arról, hogy a jövedelemadó 1 százalékát felajánlhatja valamilyen egyesületnek vagy alapítványnak, melyből 80 százalék azok aránya, akik már korábban is felajánlották adójuk 1 százalékát, 19 százalékuk viszont eddig még nem. Mindössze 1 százalék azok aránya, akik még nem is hallottak erről a lehetőségről.

¹ http://hu.wikipedia.org/wiki/Ad%C3%B3_1%25

Hallott Ön arról, hogy az adóbevalláskor a személyi jövedelemadó 1 százalékát valamilyen egyesületnek vagy alapítványnak lehet felajánlani?

Társadalmi alcsoportok elemzésénél kiderül, hogy nincs olyan fiatal, aki még ne hallott volna az adó 1 százalékának felajánlásáról, 54 százalékuk azonban még nem ajánlotta fel. A 30-44 éves korosztály és a szakmunkások köre az, akik legnagyobb arányban fel szokták ajánlani ezt a lehetőséget.

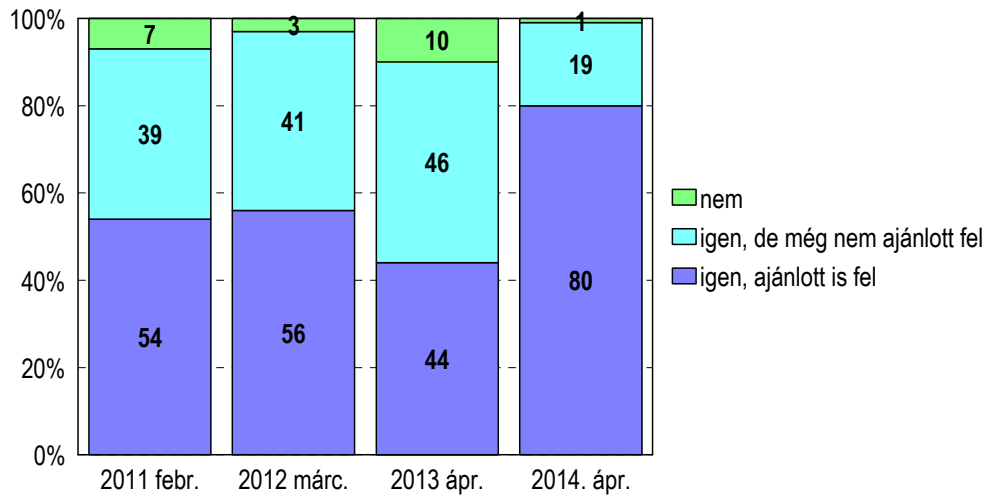
Hallott Ön arról, hogy az adóbevalláskor a személyi jövedelemadó 1 százalékát valamilyen egyesületnek vagy alapítványnak lehet felajánlani?

Változó	Kategória	Igen, korábban már ajánlottam fel	Igen, de még nem ajánlottam fel	Nem hallottam
Nem	férfi	81	18	1
	nő	78	20	2
Korcsoport	18-29 év	46	54	-
	30-44 év	95	5	-
	45-59 év	82	16	1
	60 év és idősebb	81	15	4
Iskolai végzettség	max 8 általános	67	30	3
	szakmunkás	91	7	2
	érettségizett	79	20	1
	diplomás	80	20	-

százalékos megoszlás

Az elmúlt évek eredményeit összehasonlítva látszik, hogy növekszik azok aránya, akik hallottak erről a lehetőségről, emellett pedig csökken azok aránya, akik nem ajánlják fel a kérdéses 1 százalékot.

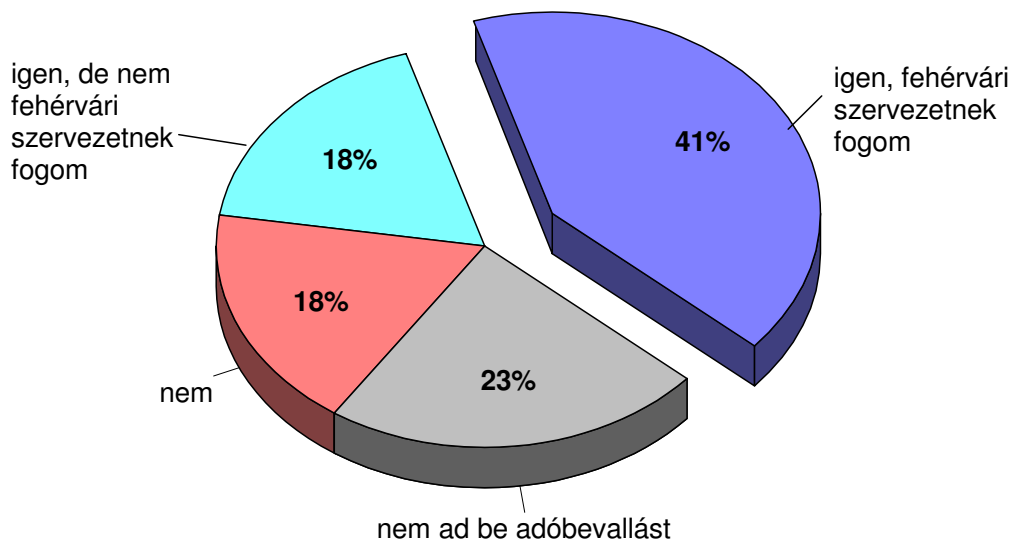
Hallott Ön arról, hogy az adóbevalláskor a személyi jövedelemadó 1 százalékát valamilyen civil szervezetnek lehet ajánlani?

Az adó 1 százalékának felajánlási szándéka

A székesfehérvári felnőtt lakosság 77 százaléka nyújt be jövedelemadó igazolást, amiből 59 százalékuk tervezi is, hogy valamilyen egyesületnek vagy alapítványnak fogja felajánlani az adója egy százalékát. Ebből 41 százalék azok aránya, akik helyi szervezetnek, és 18 százalék azok aránya, akik nem helyi szervezetnek tervezik adni.

Tervezi Ön, hogy az idei adóbevallás során a személyi jövedelemadója 1 százalékát valamelyik fehérvári egyesületnek vagy alapítványnak ajánlja fel?

Demográfiai bontásban látszik, hogy a nők valamivel nagyobb arányban ismerik ezt a lehetőséget és élnek is vele, de jóval nagyobb arányban tervezik nem a helyi szervezetnek adni a felajánlásukat, mint a férfiak. A helyi civil szervezeteket leginkább a diplomások köre preferálja, a megkérdezett diplomások több mint kétharmada fehérvári szervezetnek fogja adni az 1 százalékot. Akik tervezik a felajánlást, de közel harmaduk nem helyi érdekeltségű nonprofit szervezetnek, azok az érettségivel rendelkező fehérváriak.

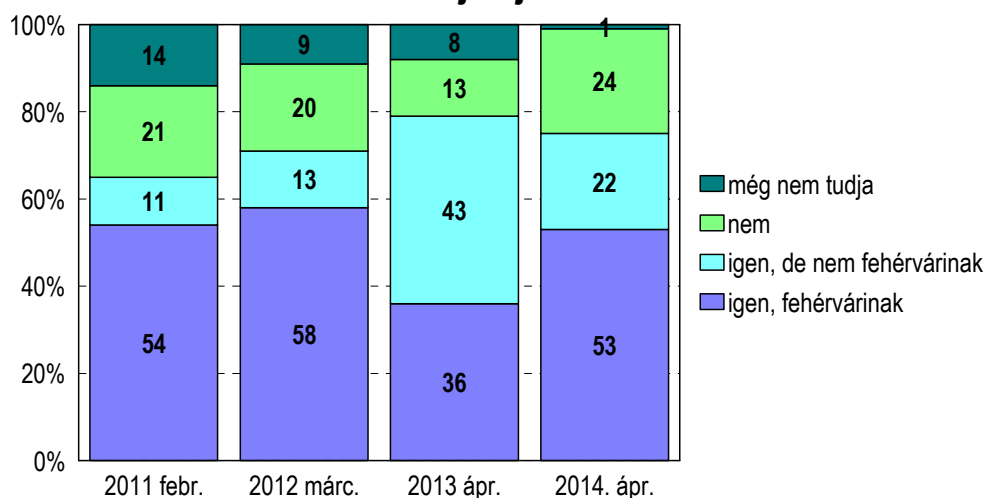
Tervezi Ön, hogy az idei adóbevallás során a személyi jövedelemadó 1 százalékát valamelyik fehérvári egyesületnek vagy alapítványnak ajánlja fel?

Változó	Kategória	Igen, fehérvári szervezetnek fogom	Igen, de nem fehérvári szervezetnek	Nem
Nem	férfi	55	10	35
	nő	53	35	13
Korcsoport	18-29 év	63	12	25
	30-44 év	55	31	14
	45-59 év	59	30	11
	60 év és idősebb	26	6	68
Iskolai végzettség	max 8 általános	56	24	20
	szakmunkás	61	7	32
	érettségizett	44	31	24
	diplomás	67	13	20

százalékos megoszlás (akik nyújtanak be adóbevallást)

Az utóbbi négy év kutatási eredményeit összevetve, jól látszik, hogy 2013-ig a fehérvári lakosság felajánlási szándéka igen csak megnőtt, majdnem 80 százalékuk tervezte, hogy kihasználja ezt a lehetőséget, viszont nagymértékben megnőtt azok aránya, akik nem helyi szervezeteket segítenének ezzel. A tavalyi évig 2011-hez és 2012-höz viszonyítva a lakosság további 30 százaléka, így már 43 százaléka máshova tervezte adni jövedelemadója egy százalékát. Az idei kutatási eredmények azt mutatják, hogy 2013-hoz viszonyítva némileg csökkent azoknak az aránya, akik tervezik a személyi jövedelemadó 1 százalékának felajánlását, azonban nőtt azoké, akik fehérvári szervezetnek tervezik felajánlani.

Tervezi Ön, hogy az idei adóbevallás során a személyi jövedelemadó 1 százalékát valamelyik fehérvári egyesületnek vagy alapítványnak ajánlja fel?

Demográfiai megoszlás

Változó	Kategória	%	Összesen
Nem	Férfi	46	100
	Nő	54	
Korcsoport	18-29 év	17	100
	30-44 év	30	
	45-59 év	25	
	60 év és idősebb	28	
Iskolai végzettség	max 8 általános	11	100
	szakmunkás	15	
	érettségizett	48	
	diplomás	26	